

State of Punjab and others v. Tejbir Singh (P. C. Jain, A.C.J.)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-

“ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਤੱਥ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਪਤਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ, ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਠੀਕ ਸੀ। ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤਨੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਨਗਦ ਕਰਨਾ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਏ.ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਤੇਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 838 ਆਫ 1983।

22 ਜਨਵਰੀ 1985

ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਐਕਟ (1961 ਦਾ III) — ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ 35 — ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952—ਨਿਯਮ 8—ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ

ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ - ਸੰਮਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਕੁਤਾਹੀ ਲਈ 1952 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰੀ - ਸਰਕਾਰ - ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ - ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ - ਕੀ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ 1p ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸੇਵਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਧਾਰਾ 35 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾਲ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ-ਉਹ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਅਧੀਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

(ਪਾਰਾ 3, 7, 8 ਅਤੇ 9)।

30 ਮਈ, 1983 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4679 ਆਫ 1976 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਸੇਢੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਏ.ਐਸ.ਸੰਧੂ, ਐਡੀ. AG (Pb.), ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

State of Punjab and others v. Tejbir Singh (P. C. Jain, A.C.J.)

ਏ. ਐਸ. ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੀ.ਐਸ. ਨਾਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ

(1) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੇਟ ਸਟੇਟ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 2 ਬੇਟਰ^ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ, ਮਿਤੀ 30 ਮਈ, 1983, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੇਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4679, 1976, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-5 ਅਤੇ ਪੀ-8, ਮਿਤੀ 17 ਮਾਰਚ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1973 ਅਤੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1976 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2) ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੇਜਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ 17 ਮਾਰਚ, 1973 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਐਨੈਕਸਰ ਪੀ-5 ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਧਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 331.56 ਦੁਬੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਖ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਟਰੋਲ; ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ **ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ, ਨਾਭਾ ਬਨਾਮ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ, ਅਤੇ **ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ, ਨਾਭਾ ਦੇ ਕੇਸ** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਿ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ; ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ; ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ

(1) 1973 ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 481,

(2) ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ; ਕਿ **ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ, ਨਾਭਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

(4) ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਪਾਈ ਹੈ।

(5) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ

State of Punjab and others v. Tejbir Singh (P. C. Jain, A.C.J.)

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ; ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ; ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਵੱਛਤਾ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ, ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ - ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰ-ਪਿੰਡ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਆਦਿ; ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ - ਭਾਈਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ; ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਟੇਜ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਆਦਿ।

(6) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਅਤੇ 35, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ:

"21. (1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ \ *ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ* ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕ ਤਹਿਸੀਲ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ. '

(2) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਹ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(3)	*	*	*
(4)	*	*	*
(5)	*	*	*
(6)	*	*	*

35-

(1) ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਜੇਟੀ § ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ।

(2) isB

ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਨੌਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ, ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

(7) ਧਾਰਾ 21(1) ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ / ਉਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਸੀ। ਪਰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ* ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਕ ਅਫਸਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ:

"34. ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ।

- (1) ਧਾਰਾ 116 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ, ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (2) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈੱਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-

- (a) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈੱਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- (b) ਜਿੱਥੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ।"

(8) ਧਾਰਾ 35 ਦੀ ਸੋਧੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ, ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਹੁਣ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ

State of Punjab and others v. Tejbir Singh (P. C. Jain, A.C.J.)

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਸੋਧ ਲਈ, ਧਾਰਾ 35 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।, ਨਿੰਦਾ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਰਗੇ; ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੋਧ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(9) ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ,

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮਹਿਜ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ।

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1965 ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ A ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹੈੱਡ ਕਲਰਕ, ਸਹਾਇਕ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1964 ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਣਗੌਲਿਆ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। **ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਨਾਭਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ)** ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11) ਹੋਰ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

(12) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4679, 1976 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

NX£